

lectio 18 (Στάθης Παπακωνσταντίνου)

Hercules: ονομ. ενικ αρσ. γ : Ηρακλής. Κλίση: Hercules, -is(-i), -i, -em (-en), -e (Hercle), -e.
boves: αιτιατ. πληθ. του ουσ. bos, bovis, αρσ. γ': βόδι. Κλίση: Bos, bovis, bovi,bovem, bos, bove. Boves, bo(v)um, bubus (bobus), boves, boves, bubus (bobus)
eum: αιτιατ. ενικ. γεν. αρσ. της οριστ. αντωνυμ. is, ea, id: αυτός -ή -ό
locum: αιτιατ. ενικ. γεν. αρσ. του ετερογενούς ουσ. locus -i, αρσ. β : τόπος. Loca-orum, ουδ. β ': τόποι και loci -orum, αρσ. β ': χωρία βιβλίου
adduxisse: απαρέμφ. ενεργητ. παρακειμ. του ρήμ. adduco, -duxi, -ductum, -ducere 3: παρακινώ
dicitur: γ' ενικ. οριστ. ενεστ. παθητ. φων. του ρήμ. dico, dixi, dictum, dicere 3: λέγω/ dicor, dietus sum, dīci 3
postea: επίρρ.: έπειτα
urbem: αιτιατ. ενικ. του ουσ. urbs, urbis, θηλ. γ': πόλη. Προσοχή: γεν. πληθ. urbium
condidit: γ' ενικ. οριστ. παρακειμ. ενεργ. αρσ. του ρήμ. condo, condidi, conditum, condere 3: κτίζω
prope: πρόθ. + αιτιατ.: κοντά σε T
iberim: αιτιατ. ενικ. του ουσ. Tiberis -is, αρσ. γ': Τίβερης. Κλίση: Tiberis, -is, -i, -im, -is, -i
fluvium: αιτιατ. ενικ. του ουσ. fluvius -ii (-i), αρσ. β ': ποτάμι
refecisse: απαρέμφ. ενεργ. παρακειμ. του ρήμ. reficio, -feci, -fectum, -ficere 3*: ξεκουράζω
fertur: γ' ενικ. οριστ. ενεστ. παθητ. φων. του ρήμ. fero, tuli, latum, ferre / feror, latus sum, ferri
ipse: ονομ. ενικ. γεν. αρσ. της οριστ. αντωνυμ. ipse, ipsa, ipsum: ο ίδιος -α -ο
viā: αφαιρ. ενικ. του ουσ. via -ae, θηλ. α : δρόμος
fessus: ονομ. ενικ. γεν. αρσ. της μτχ. παθητ. παρακειμ. του ρήμ. fatiscor, fessus sum, (fessum), fatisci αποθετ. 3: κουράζομαι
dormivisse: απαρέμφ. ενεργ. παρακειμ. του ρήμ. dormio, dormivi (-ii), dormitum, dormire 4: κοιμάμαι
pastor: ονομ. ενικ. του ουσ. pastor -oris, αρσ. γ ': βοσκός
fretus: ονομ. ενικ. γεν. αρσ. του επιθ. fretus -a -um β ' κλ.: αυτός που έχει πεποίθηση, εμπιστοσύνη.
viribus: αφαιρ. πληθ. του ουσ. vis, αιτιατ. vim, θηλ. γ : δύναμη. Κλίση: vis, -, -, vim, -, vi. Vires, -ium, -ibus, -es, -es, -ibus
quosdam: αιτιατ. πληθ. γεν. αρσ. της επιθ. αόριστης αντωνυμ. quidam, quaedam, quoddam: κάποιος -α -ο.
speluncam: αιτιατ. ενικ. του ουσ. spelunca -ae, θηλ. α': σπηλιά
caudis: αφαιρ. πληθ. του ουσ. cauda -ae, θηλ. α : ουρά
traxit: γ' ενικ. οριστ. παρακειμ. ενεργ. φων. του ρήμ. traho, traxi, tractum, trahere 3: τραβώ
aversos: αιτιατ. πληθ. γεν. αρσ. της μτχ. παθητ. παρακειμ. του ρήμ. avertor, averti, aversum, avertere 3: στρέφω / avertor, aversus sum, averti 3 (ab + vērto: στρέφω)
somno: αφαιρ. ενικ. του ουσ. somnus -i, αρσ. β ': ύπνος
excitatus: ονομ. ενικ. γεν. αρσ. της μτχ. παθητ. παρακειμ. του ρήμ. excito, -avi, -atum, -āre 1: σηκώνω, ξυπνάω / excitor, excitatus sum, excitari 1:
gregem: αιτιατ. ενικ. του ουσ. grex, gregis, αρσ. γ : κοπάδι
aspexit: γ' ενικ. οριστ. παρακειμ. ενεργ. φων. του ρήμ. aspicio, aspexi, aspectum, aspicere 3*: παρατηρώ
partem: αιτιατ. ενικ. του ουσ. pars, partis, θηλ. γ': μέρος, τμήμα, μερίδα. Partes-ium: πολιτική παράταξη
abesse: απαρέμφ. ενεστ. του ρήμ. absum, afui, -, abesse: είμαι απών, απουσιάζω,
sensit: γ' ενικ. οριστ. παρακειμ. ενεργ. φων. του ρήμ. sentio, sensi, sensum, sentire 4: καταλαβαίνω
pergit: γ' ενικ. οριστ. ενεστ. ενεργ. φων. του ρήμ. pergo, perrexi, perrectum, pergere 3: κατευθύνομαι
proximam: αιτιατ. ενικ. γεν. θηλ. υπερθετ. βαθμού του επιθ. (prope) / propior-ior -ius / proximus -a -um β ' κλ.: πολύ κοντινός.
vestigia: αιτιατ. πληθ. του ουσ. vestigium -ii (-i), ουδ. β': ίχνος, αποτύπωμα, πατημασιά
foras: επίρρ.: προς τα έξω
vērta: αιτιατ. πληθ. γεν. ουδ. της μτχ. παθητ. παρακειμ. του ρήμ. vērto, vērti, versum, vertere 3: στρέφω / vortor, vērtus sum, vērti 3
vidit: γ' ενικ. οριστ. παρακειμ. ενεργ. φων. του ρήμ. video, vidi, visum, videre 2: βλέπω
onfusus: ονομ. ενικ. γεν. αρσ. της μτχ. παθητ. παρακειμ. του ρήμ. confundo, -fudi, -fusum, -fundere 3: συγχέω / confundor, confusus sum, confundi 3
gregem: αιτιατ. ενικ. του ουσ. grex, gregis, αρσ. γ : κοπάδι
loco: αφαιρ. ενικ. του ετερογενούς ουσ. locus -i, αρσ. β : τόπος
infesto: αφαιρ. ενικ. γεν. αρσ. του επιθ. infestus -a -um β ' κλ.: εχθρικός

amovēre: απαρέμφ. ενεργ. ενεστ. του ρήμ. amoveo, -movi, -motum, -movēre 2: απομακρύνω
coepit: γ' ενικ. οριστ. παρακ ρήμ. (incipio) coepi, (coeptum),incipere* ελλειπτικό ρήμ.: άρχισα.
mugitus: ονομ. ενικ. του ουσ. mugitus -us, αρσ. δ': μουγκρητό
auditus: ονομ. ενικ. γεν. αρσ. της μτχ. παθητ. παρακειμ. του ρήμ. audio, audivi,auditum, audire 4: ακούω / audior, auditus sum, audiri 4
convertit: γ' ενικ. οριστ. παρακειμ. ενεργ. φων. του ρήμ. converto, -vĕrti, -versum,-vertĕre 3:στρέφω
prohibēre: απαρέμφ. ενεργ. ενεστ. του ρήμ. prohibeo, -hibui, -hibitum, -hibēre 2:εμποδίζω
eum: αιτιατ. ενικ. γεν. αρσ. της οριστ. αντωνυμ. is, ea, id: αυτός -ή -ό
conatus: ονομ. ενικ. γεν. αρσ. της μτχ. παθητ. παρακειμ. του ρήμ. conor, conatussum (conatum), conari αποθετ. 1: προσπαθώ
clavā: αφαιρ. ενικ. του ουσ. clava -ae, θηλ. α': ρόπαλο
interficiatur: γ' ενικ. οριστ. ενεστ. παθητ. φων. του ρήμ. interficio, -feci, -fectum,-ficĕre 3*: σκοτώνω / interficior, interfectus sum, interfici 3*

XXXXXXXXXXXX

1. **Hercules boves Geryonis ex Hispaniā in eum locum adduxisse dicitur:** κύρια πρόταση κρίσης dicitur: ρήμ. λεκτικό παθητ. προσωπικό, Hercules: υποκ., adduxisse: αντικ. στο dicitur, ειδ. απαρε'μφ., Hercules: υποκ. απαρεμφ. adduxisse, ταυτοπροσωπ., boves: αντικ. απαρεμφ. adduxisse, Gervonis: γεν. κτητ. στο boves, ex Hispaniā: εμπρόθ. προσδ. που δηλώνει απομάκρυνση ή κίνηση από τόπο, in locum: εμπρόθ. προσδ. που δηλώνει κίνηση προς τόπο, eum: επιθ. προσδ. στο locum.
2. **ubi postea Romulus urbem Romam condidit:** δευτερ. αναφορ. πρόταση. condidit: ρήμ., Romulus: υποκ., urbem: αντικ. στο condidit, Romam: επεξηγήση στο urbem (βλ. Σχολ. Γραμμ., σελ. 160, 3, 1), postea: επιρρ. προσδ. χρόνου, ubi: επιρρ. προσδ. που δηλώνει στάση σε τόπο.
3. **Prope Tiberim fluvium Hercules boves refecisse fertur:** κύρια πρόταση κρίσης fertur: ρήμ. λεκτικό παθητ. προσωπικό, Hercules: υποκ., refecisse: αντικ. στο fertur, ειδ. απαρε'μφ., Hercules: υποκ. απαρεμφ., refecisse, ταυτοπροσ. boves: αντικ. απαρεμφ. refecisse, prope Tiberim:εμπρόθ. προσδ. που δηλώνει το πλησίον, fluvium: παράθεση στο Tiberim.
4. **et ipse de via fessus ibi dormivisse:** κύρια πρόταση κρίσης fertur: (ενν.): ρήμ. λεκτικό παθητ. προσωπικό, ipse: υποκ., dormivisse: αντικ. στο fertur, ειδ. απαρε'μφ., ipse: υποκ. απαρεμφ., ταυτοπροσ., ibi: επιρρ. προσδ. που δηλώνει τόπο, fessus: αιτιολογ. μτχ. συνημμένη στο ipse (προτερόχρ.) de viā: εμπρόθ. προσδ. του εξωτ. αναγκ. αιτίου.
5. **Tum Cacus pastor, fretus viribus, boves quosdam in speluncam caudis traxit aversos:** κ.πρ. κρίσης traxit: ρήμ., Cacus: υποκ., pastor: παράθεση στο Cacus, boves: αντικ. στο traxit, quosdam: επιθ. προσδ. στο boves, caudis: αφαιρ. του μέσου, in speluncam: εμπρόθ. προσδ. που δηλώνει κίνηση προς τόπο, tum: επιρρ. προσδ. χρόνου, fretus: παράθεση στο Cacus (ή επιρρ. κατηγορούμ. του τρόπου), viribus: αφαιρ. του μέσου, aversos: επιθ. μτχ., boves: υποκ. της μτχ. aversos.
6. **Ubi Hercules, e somno excitatus, gregem aspexit:** δευτερ. χρον. πρόταση. aspexit: ρήμ., Hercules: υποκ., gregem: αντικ. στο aspexit, excitatus: χρον. μτχ. συνπυυρνη στο Hercules ίτηροτεόνη.Ι- e somno: ειποόθ. ποσδ. που δηλαίνειμεταβολή κατάστασης, έξοδο από μία κατάσταση.
7. **et partem abesse sensit:** δευτερ. χρον. πρόταση sensit: ρήμ., Hercules (ενν.): υποκ., abesse: αντικ. στο sensit, ειδ. απαρέμι partem: υποκ. απαρεμφ., ετεροπροσ.
8. **pergit ad proximam speluncam:** κύρια πρόταση κρίσης pergit: ρήμ., Hercules (ενν.): υποκ., ad speluncam: εμπρόθ. προσδ. που δηλ< νει κίνηση προς τόπο, proximam: επιθ. προσδ. στο speluncam.
9. **Sed -, confusus gregem ex loco infesto amovēre coepit:** κύρια πρόταση κρίση coepit: ρήμ., Hercules (ενν.): υποκ., amovēre: αντικ. στο coepit, τελ. απαρεμφ Hercules (ενν.): υποκ. απαρεμφ. amovēre, ταυτοπροσ., gregem: αντικ. απαρεμφ. amovēre, ex loco: εμπρόθ. προσδ. που δηλώνει απομάκρυνση ή κίνηση από τόπο, infesto: επιθ. προσδ. στο loco, confusus: αιτιολογ. μτχ. συνημμένη στο Hercules (προτερόχρ.).
10. **postquam boum vestig/a foras vĕrsa vidit:** δευτερ. χρον. πρόταση. Εισάγεται με το χρον. σύνδ. postquam, εκφε'ρεται με οριστ. παρακειμ. και δηλώνει το προτερόχρονο στο παρελθόν. vidit: ρήμ., Hercules (ενν.): υποκ., vestigia: αντικ. στο vidit, boum: γεν. κτητ. στο vestigia, vĕrsa: επιθ. μτχ. σε θέση κατηγορ. προσδ. στο vestigia (Προσοχή: η μτχ. δεν είναι κατηγορημ. διότι το video δε συμπεριλαμβάνεται στα ρήμ. που δέχονται κατηγορ. μτχ. σε χρόνο παρακειμ. (Βλ. και Σχολ. Γραμμ., σελ. 168, 159, 2), vestigia: υποκ. στο vĕrsa, foras: επιρρ. προσδ. που δηλώνει την κίνηση προς τόπο.

11. Sēd bovum mugitus ex speluncā auditus Herculem convertit: κυρία πρόταση κρίσης

convertit: ρήμ., mugitus: υποκ., bovum: γεν. υποκειμενική στο mugitus, auditus: επιθ. μτχ. mugitus: υποκ. μτχ. auditus, Herculem: αντικ. στο convertit, ex speluncā: εμπρόθ. προσδ. που δηλώνει προέλευση.

12. Tum Cacus, vi prohibēre eum conatus, Herculis clavā interficitur: κύρια πρόταση κρίσης

interficitur: ρήμ., Cacus: υποκ., clavā: αφαιρ. οργάνου, Herculis: γεν. κτητ. στο clavā, tum: επιρρ. προσδ. χρόνου, conatus: χρον.-αιτιολογ. μτχ. συνημμένη στο Cacus (προτερόχρ.), prohibēre: αντικ. μτχ. conatus, τελ. απαρεμφ., Cacus (ενν.): υποκ. απαρεμφ. prohibēre, ταυτοπρ., eum: αντικ. απαρεμφ. prohibēre, vi: αφαιρ. του τρόπου.

pulcher bos	magna vīs
pulchri bovis	- -
pulchro bovi	- -
pulchrum bovem	magnam vim
pulcher bos	- -
pulchro bove	magnā vi

pulchri boves	magnae vires
pulchrorum boum (bovum)	magnarum virium
pulchris bubus (bobus)	magnis viribus
pulchros boves	magnas vires
pulchri boves	magnae vires
pulchris bubus (bobus)	magnis viribus

grex	fluvius	pars	mugitus
gregis	fluvii (-i)	partis	mugitus
gregi	fluvio	parti	mugitui
gregem	fluvium	partem	mugitum
grex	fluvie	pars	mugitus
grege	fluvio	parte	mugitu

greges	fluvii	partes	mugitus
gregum	fluviorum	partium	mugituum
gregibus	fluviis	partibus	mugitibus
greges	fluvios	partes (-is)	mugitus
greges	fluvii	partes	mugitus
gregibus	fluviis	partibus	mugitibus

is	locus	ea	loca	proxima	spelunca	proximae	speluncae		
eius	loci	eorum	locorum	proximae	speluncae	proximarum	speluncarum		
ei	loco	eis,iis, is	locis	proximae	speluncae	proximis	speluncis		
eum	locum	ea	loca	proximam	speluncam	proximas	speluncas	-	-
.				proximā	spelunca	proximis	speluncis		
eo	loco	eis,iis, is	locis	proxima	spelunca	proximae	speluncae		

vestigium	versum	mugitus	auditus
vestigii (-i)	vērsi	mugitus	auditi
vestigio	verso	mugitui (-u)	audito
vestigium	versum	mugitum	auditum
vestigium	versum	mugitus	auditē
vestigio	verso	mugitu	audito

vestigia	vērsa	mugitus	auditi
vestigiorum	versorum	mugituum	auditorum
vestigiiis	vērsis	mugitibus	auditis
vestigia	vērsa	mugitus	auditōs
vestigia	vērsa	mugitus	auditi
vestigiiis	vērsis	mugitibus	auditis

adducere
adducturum esse
adduxisse

dicitur
dicebatur
dicetur
dictus ēst
dictus erat
dictus erit

reficere
refecturum esse
refecisse

fertur
ferebatur
feretur
latus ēst
latus erat
latus erit

aspicit
aspiciebat
aspiciet
aspexit
aspexerat
aspexerit

abesse
afuturam esse
afuisse

pergit
pergebat
perget
perrexit
perreberat
perrexerit

incipit
incipiebat
incipiet
coepit
coeperat
coeperit

prohibere
prohibiturum esse
prohibuisse

conans
conaturus
conatus

amovere
amoturum esse
amovisse

Στάθης Παπακωνσταντίνου